

بررسی وضعیت بهداشتی تخمک، اسپرم و تخم لقاح یافته ماهی آزاد دریای خزر (*Salmo trutta caspius*) به هنگام تکثیر

مسعود حقیقی^{۱*}، امین اله کاظمی^۲

۱- مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور ۲- آزمایشگاه پاستور تنکابن

پست الکترونیکی مسئول مقاله: masoud126@yahoo.com

هدف از این مطالعه، ارزیابی وضعیت بهداشتی به هنگام عمل استحصال عناصر جنسی در ماهی آزاد دریای خزر بود. در همین راستا، ماهیان مولد با استفاده از داروی بیهوشی MS-222 به میزان ۱ گرم در لیتر بیهوش شدند. سپس وزن و طول هریک از ماهیان مولد مورد سنجش قرار گرفت. پس از آن از ماهیان مولد تخم گیری و یا اسپرم گیری به عمل آمد. به هنگام عمل استحصال از تخمک (قبل و پس از جذب آب)، اسپرم و تخم لقاح یافته تعدادی از مولدین نمونه گیری به عمل آمد. نمونه های اخذ شده در ظروف استریل یکبار مصرف درب دار، در داخل کلمن حاوی یخ به آزمایشگاه منتقل شد و بلافاصله در محیط آگار خون کشت داده شد و برای مدت ۴۸ ساعت در گرمخانه با دمای ۲۷ درجه سانتی گراد قرار داده شد. پس از گذشت ۴۸ ساعت انواعی از پرگنه های باکتریایی (گرم مثبت و گرم منفی) رشد کردند. این نتایج نشان داد که آلودگی باکتریایی در تمام مراحل تکثیر وجود داشته است که می تواند زمینه را برای حضور انواعی از بیماری ها در تخم و لاروفراهم آورده و باعث تلفات شدید تخم و لارو شود. لذا به منظور افزایش میزان بازدهی تکثیر و بهبود شرایط تکثیر مصنوعی و بازسازی ذخایر، و کاهش خسارات اقتصادی، توصیه می شود جهت رعایت اصول بهداشتی به هنگام عمل استحصال سلولهای جنسی از ماهیان مولد، از امکانات و سالن های مناسب تکثیر و نیز حداقل امکان از ابزار و وسایل استریل استفاده شود.

کلمات کلیدی: تخم؛ تخمک؛ اسپرم؛ ماهی آزاد دریای خزر؛ بهداشت